

SZKOLNY KONKURS RECYTATORSKI DLA UCZNIÓW KLAS I- III

„ WIERSZYKI ŁAMIĄCE JĘZYKI”

Propozycje utworów

WIERSZ, W KTÓRYM SYCZY PRZEZ CAŁY CZAS

Szczepan Szczygieł z Grzmiących Bystrzyc

przed chrzcinami chciał się przystrzyc.

Sam się strzyc nie przywykł wszakże,

więc do szwagra skoczył: "Szwagrze!

Szwagrze, ostrzyż mnie choć krzynę,

Gdyż mam chrzciny za godzinę".

"Nic prostszego - szwagier na to.

- Żono, brzytwę daj szczerbatą!

W rżysko będzie strzechę Szczygła ta szczerbata brzytwa strzygła...".

Usłyszawszy straszną wieść,

Szczepan Szczygieł wrzasnął: "Cześć!".

I przez grządki poza szosą nie

strzyżony prysnął w proso.

Autor: Ludwik Jerzy Kern

SZCZYPAWKA

Usiadła szczypawka na skrzypie

I skrzyp skrzypcami szczypie.

A już w poniedziałek – szczypie w Szczytnie

Szyszki omszałe.

We wtorek-

Szczypie w Szczypiornie

szczypiorek.

W środę –

szczypie w Szczyrku

szparagi młode.

W czwartek –

Szczypie w Szczercowie

Szczyptę bułki tartej.

W piątek –

Szczypie w szczecinie szczątki morskich żyjątek.

W sobotę – szczypie w Szczawnicy

Szczaw pod płótem.

- Szczypawko, a co robisz w niedzielę

- Niewiele. Spróbuje

uszczypnąć szczeżuję !

Autor: Igor Sik

W DZIWAKOWIE

W Dziwakowie pszczoły pasły się na krowie.

Pszczoły żuły żółte mleczko –

Same dziwy, nie zaprzeczę.

W rzeczonym mule żaba skrzeczy,

w trzcinie szepczą żabie dzieci.

A na brzegu pod borówką,

szarak je kolację z mrówką.

Dżdżownica drzemie w norze,

Ktoś przeszkadza – spać nie może!

Jest szczęśliwie w Dziwakowie,

Każde zwierzę Wam to powie.

Autor: Sylwia Lipska

STRASZYDŁO

Na wzgórzu pod Pszczyną, nad rzeczką Przebrzydłą
mieszkało w zamczysku wrzeszczące Straszydło.

Od brzasku do zmierzchu, od zmierzchu do brzasku
wierzeje zamczyska trzeszczały od wrzasku.

Przez chaszczę i gąszczę, przez grząskie moczydła
szedł wrzask przeraźliwy strasznego Straszydła.

Aż wreszcie pod Pszczynę przybyła Poczwarą
i rzekła: "Robaczku! przebrała się miara!

Wszak każde zwierzątko, od żuczka do myszy,
w mieszkaniu swym szuka spokoju i ciszy –

więc porzuć zły zwyczaj, żyć zacznij inaczej
i przestań już wrzeszczeć, a szeptać racz raczej !"

I odtąd pod Pszczyną, nad rzeczką Przebrzydłą
szeptało w zamczysku wrzeszczące Straszydło.

A morał stąd taki: mów szeptem koniecznie,
bo wrzeszczeć w zamczysku jest bardzo niegrzecznie.

Autor: Małgorzata Strzałkowska

CZTERY JEDZE SPOD SWARZEDZA

Nad rzeczulką pod Swarzędzem

przędą przędzę cztery jędze,

przy przędzeniu życie pędzą,

o pieniądzach w kółko gędzą:

-Przyszłość jędzy leży w przędzy!

-Przędźmy przędzę dla pieniędzy!

-Szybciej! Szybciej przędźmy przędzę!

-Więcej !Więcej, drogie jędze!

-Życ nie warto bez pieniędzy!

-Tylko głupcy żyją w nędzy!

-Szybciej! Szybciej przędźmy przędzę!

-Więcej! Więcej, drogie jędze!

Nad rzeczulką pod Swarzędzem

przędą przędzę cztery jędze,

przy przędzeniu życie pędzą,

o pieniądzach w kółko gędzą...

Autor: Małgorzata Strzałkowska

SZALONA MASZYNA

Wzdłuż łączki przy dróźce
przez krzaczki po szynach
prze przodem w szuwarach
szalona maszyna!

Świst przeszył powietrze
aż chrząszcz się przestraszył
a jeż przerażony w szuwarach się zaszył!

Drżą ważki i muszki
czmychają pajęczki
a żuczki i świerszcze
aż dyszą z gorączki!

Wzdłuż rzeczki przez krzaczki
przy dróźce po szynach przemknęła
nareszcie szalona maszyna!

Dreszcz szczęścia
gąszcz przeszył
szuwary odżyły
i żwawiej serduszka
stworzonkom zabiły!

Autor: Małgorzata Strzałkowska

ŻUCZEK

Jedna żabka z drugą żabką napotkały żuka,
stał na drodze, gorzko płakał
swojej mamy szukał.

Pocieszały żabki żuka:

- Twoja mama w lesie,
widziałyśmy, szła z koszykiem- jagód ci przyniesie

Chociaż żuczek rzecz malutka

mnie urzeka życie żuczka.

Czy w Przysuszy,

czy też w Pszczynie

życie żuczka rześko płynie.

Byczo mu jest i przytulnie

w przedwiosenny czas szczególnie.

Szepcze w żytku i pszenicze

śliczne rzeczy swej księżniczce.

Taszczy jej na przykład z dali

maku wór na sznur koralu.

Albo rzuca gestem szczodrym

pod jej nóżki chabrem modrym.

- Żuczku, żuczku, czy chcesz za to
być ewentualnie tatą.

Z tego wielka jest nauczka

choć sam żuczek rzecz malutka...

(Autor nieustalony)

SZUFLADA

Szuflada zgrzyta ze złości .

Aż brak jej tchu!

- To z winy Anki i jej skakanki

boli mnie tam i tu!

Powiedzcie sami: W porządku to,

że w moim wnętrzu jest rzeczy sto?!

Książka, cukierek, nożyczki małe

I plasteliny spory kawałek,

kredka, serwetka, kłajster i tusz....

Och, nie wytrzymam, nie mogę już!

A jeszcze skakanka....

Miarka się przebrała!

I szuflada z hukiem z biurka wyleciała.

Autor: Elżbieta Niedźwiadek

SZCZYPAWKA

Raz szczypawka - jeszcze młoda do Szczecina szła.

Bo w Szczecinie ma kuzynkę, którą dobrze zna.

Jeszcze Szczecin dość daleko a już braknie sił.

- Troszkę szczawiu i szczypioru - żeby chociaż był.

Szczaw na szczęście rośnie wszędzie.

To szczypawce raj!

Lecz szczypioru nie ma więcej, wszakże to nie maj.

- Szczecin chyba za daleko

Powiedziała wnet.

- Może na Szczebrzeszyn ruszę.

Podwiezie mnie kret.

Autor: K. Szoplik

ŻYCIE W PSZENŻYCIE

Jeśli w pszenżyto ruszysz o świecie,
ujrzysz, jak chrzęści życie w pszenżycie -
brzęczy zuczek,
skacze liszka,
szepcze tygrzyk
do widliszka.
świerszcz za ważką
gna w podskokach,
nie spuszczać
chrząszcza z oczka,
świdrzyk, wstężyć
i winniczek
krocą boczkim
do dżdżowniczek,
a szczypawy
pośród trawy
szczypią trzmiele
dla zabawy.
szumi o świecie życie w pszenżycie-
sami zajrzyjcie, jak nie wierzycie!

Autor: Małgorzata Strzałkowska

ZAGADKA

Pewien Anglik, bawiąc w Polsce,
wszedł do Przemszy dla ochłody
i wśród ciszy nagle słyszy,
jak mu szumią Przemszy wody:

„W Kiekrzu żuczek
wszedł na buczek
zszedł z leszczyny
waż spod Pszczyny,
do Raciąza
pszczola zdąza,
a dzik dzika
nie unika.

W Szczebrzeszynie
chrząszcz drży w trzcinie,
trzódka leszczy
w Biebrzy wrzeszczy,
w stronę Zgierza
zwierzę zmierza,
już się jeżyć
nie zamierza”

Anglik słucha, słucha, słucha...

Raptem z Przemszy jak nie wrzaśnie:

- Kto wymyślił coś takiego?!

A to polski język właśnie.

Autor: Małgorzata Strzałkowska

TRZMIEL

Taszczył trzmiel trzy ciężkie trzciny,

Az aż trzeszczały mu kończyny.

Gdy ujrzała trzmiela żona,

Wykrzyknęła przerażona:

- Czemu trzmielu, taszczysz trzciny?!

Wszak dostaniesz przepukliny!

Zatrzepotał trzmiel skrzydłami

Stłamszonymi pod trzcunami,

Żonie odrzekł zwięźle: - Nie wiem.

I przystanął pod modrzewiem,

by rozstrzygnąć zagadnienie,

czemu wziął się za taszczenie.

Gdy minęły trzy godziny,

a trzmiel nie znał wciąż przyczyny,

cisnął trzciny z traskiem w chaszcze.

Mówiąc: Dłużej trzcini nie taszczę!

Autor: Katarzyna Marciniak

SZCZENIAK

W gąszczu szczawiu we Wrzeszczu
klaszcą kleszcze na deszczu,
szczeka szczeniak w Szczuczynie,
szepcze szczygiel w szczelinie,
piszczy pszczoła pod Pszczyną,
świszcze świerszcz pod leszczyną,
a trzy pliszki i liszka
taszcą płaszcz w Szczypliszkach.

Autor: Małgorzata Strzałkowska

MUSZKA

Mała muszka spod Łopuszki
chciała mieć różowe nóżki –
róźdzką nóżki czarowała,
lecz wciąż nóżki czarne miała.
- Po cóż czary, moja muszko?
Rusze mózdzkiem, a nie róźdzką!
Wyrzuć wreszcie róźdzkę wróżki
I unurzaj w rózu nóżki !

Autor: Małgorzata Strzałkowska

RUMAK

Przez Hrubieszów do Trzebieży
chyży rumak rżyskiem bieży.
a że szlaki przez gąszcz wiodą,
rozkoszuje się przyrodą –
wśród grzebienic i źdźbeł perzu
żuk rzep taszczy na pancerzu
macierzanka woń roztacza,
para wlecze się ślimacza....
Poprzez rżysko rumak zmierza,
Rzeć na rżysku nie zamierza,
Bo do rzenia nie jest zdolny.
Tak jak każdy konik polny.

Autor: Małgorzata Strzałkowska

SZARPACZ

Na poddasze w kamienicy

(drugie okno od ulicy)

wpada szarpacz Szczepan Socha,

który strasznie cza-czę kocha.

Gdy mnie cza-czy dźwięk osacza,

wiem, że sprawka to szarpacza,

który struny szponem szarpie,

grając cza-czę na swej harfie.

Ryczą straszne dźwięki cza-czy

(szarpacz cicho grać nie raczy),

sufit leci na podłogę i w ogóle spać nie mogę!

Wiem, że cza-cza dla szarpacza

jest jak góra dla wspinacza,

lecz niech szarpacz mi wybaczy-

ja nie zniosę dłużej cza-czy!!! I dlatego radzę szczerze-brzdąkaj cza-czę na parterze!

Autor: Małgorzata Strzałkowska

HUCZEK

Hasał huczek z tłuczkiem wnuczka

i niechący huknął żuczka.

- Ale heca ... - wnuczek mruknął

i z hurkotem w hełm się stuknął.

Leży żuczek, leży wnuczek,

a pomiędzy nimi tłuczek.

Stąd dla huczka jest nauczka,

by nie hasać z tłuczkiem wnuczka.

Autor: Małgorzata Strzałkowska

DŹDŹOWNICA

Dżdżystą porą,

Mokrym polem,

Szła dżdżownica z parasolem.

Drżąca szła

W ten cichy dzień

i w słoiku niosła dżem,

Bo cóż robić

w dżdżysty dzień?

Więc najlepiej jadać dżem,

albo w parasola cieniu

drzemać przy słoiku dżemu

Autor: Dorota Gellner

BUŁA, BIBUŁA

Buła, bibuła

baobab, baba,

żądło, żarówka,

żyrafa, żaba,

rurka, rewolwer,

rabarbar, robot,

chochoł, chałupa,

chleb, Chechło, chrobot,

pszczola, pszczołojad,

Pszczyna, pszenica,

źrebak, ździebełko,

źródło, źrenica,

szczebel, szczelina,

szczebiot, szczekanie.

Ćmielów, ćma, ćwikła,

ćwiek i ćwierkanie,

szal, szafa, szyszka,

szewc, szeryf, sześć.

czub, czoło, Czesław,

czyżyk i – cześć!

Spyta ktoś, co stąd wynika?

Gimnastyka dla języka!

Autor: Małgorzata Strzałkowska

SZUFLADA

Szuflada zgrzyta ze złości.

Aż brak jej tchu!

- To z winy Anki i jej skakanki

Boli mnie tam i tu!

Powiedzcie sami: W porządku to,
że w moim wnętrzu jest rzeczy sto?!

Książka, cukierek, nożyczki małe

i plasteliny spory kawałek,

kreda, serwetka, klajster i tusz...

Och, nie wytrzymam, nie mogę już!

A jeszcze skakanka....

Miarka się przebrała!

I szuflada z hukiem z biurka wyleciała.

Autor: Elżbieta Niedźwiadek

JAMNIK

W grząskich trzcinach i szuwarach
kroczy jamnik w szarawarach,
szarpie kłacza oczeretu
i przytracza do beretu,
ważkom pęki skrzypu wręcza,
traszkom – suchych trzcin naręcza,
a gdy zmierzchać się zaczyna,
z jaszczurkami sprzeczkę wszczyna,
po czym znika w oczerecie w szarawarach i berecie ...

Autor: Małgorzata Strzałkowska

DŻUNGLA

Co to jest dżungla?
Dziki las.
Wejdźmy do dżungli jeden raz.
Jakiś ptak gwizdże pośród drzew.
Oj, coś się skrada! - Może lew?
Przekorek umknął, ile sił
Szukajcie, dzieci - gdzie się skrył.

(Autor nieustalony)